

Előfizetési árak:

Fél évre . . . 90 Leu
Negyed évre . . . 45 Leu
Egy óra . . . 15 Leu
Hirdetés — Nyilttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil,
a
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Horia, Cloșcă și Crișan
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Ne legyen már átok!

Ne legyen már átok mirajtunk. Legyen vége az átöröklött ilyen tulajdonságoknak, legyen vége a testvér gyilkolásának, legyen vége a duhajnak, az éretlen és okatlan szenvedélyvállalkozásoknak.

Megtörtént, de nem először s még hinni sem merészeljük, hogy utoljára. Vajjon miért nem tudunk ebben hinni? Talán nem bizunk felnevelkedő ifjúságunkban, vagy talán nem bizunk önmagunkban? Nincs meg önmaga erejének hite abban a generációban, természetesen beleértve a szülőket, mely a mai fiatalságot neveli, éppen úgy, mint elődeikben?

Nincs! Határozottan nincs meg! Hogy ez nincs meg: ez a magyar átok! Hogy ez nincs meg, ezért nem értjük meg testvérünket, azért vannak állati szenvedélyeink, emberi mivoltunkból kivetkőztető cselekedeteink, ezeknek pedig hódolunk! Hiszen nem tagadhatja meg magát az ősi vér!

A turáni átok öröklődik!

Miért kell mindig rosszat hallanunk, hogy nem értitek meg egymást? Hogy nincs szeretet köztetek. Az ellenkezőjét milyen szívesen hallanánk és áldanánk Turánt, hiszen akár az áldást is magunkkal hoztuk volna.

Pedig neked népem győznöd kell az átkon! Neked dolgoznod és mun-

kálkodnod kell, ha azt akarod, hogy élj: bicska és öldöklő szerszám helyett a földnek ekéjét kell kezeden tartanod, izzadnod, verejtékezned a mindennapi kenyérért! Ha úgy érzed, hogy szenvedélyeiddel nem bírsz; mártsd jobban bele a földbe ekédnek vasát, ha lelked háborog; kiáltsd bele jajjodat a nagy mindenségbe, de így tovább ne menj! Vizsgáld meg magad! Ne hidd, hogy az alkohol meggyögyít, hogy levezeti meggyült energiádat, csak vaddá tesz s milyen szomorú felébredésed a mámból. Gyilkossá lettél! Testvéredet s önmagadat gyilkoltad meg, de meggyilkoltál minket is jó érzésünkben, bizodalunkban és reménységünkben.

Te nép! Ti szülők! Neveljétek gyermekeiteket emberségre, szeretetre, egymás megbecsülésére, munkára és békeességre. Ha nem teszitek, ilyen gyümölcsöt fogtok aratni.

Az ilyen gyümölcsök pedig nagyon keserűek!..

Fikker Ferenc.

= A politikai válság. Lapunk zártakor még nem sikerült megoldani a kormányválságot. A koncentráció nem sikerült, így valószínűleg hivatalnok kormány vagy diktátura jön.

A hivatalnok kormány egyetlen feladata lesz a választások levezetése. A választásokon a pártok önálló listával indulnak.

Székely legények.

Irta: Angeli Sebő.

Pusztítás. vér... halál. Csak ezzel tudjátok megmutatni, hogy székelyek vagytok? Székely vér... elgondolkozom rajta.

Nem fajult el még a székely vér. Villan a bicska, mert székelyek vagyunk... Tudom, értetek hozzá.

A nagy világégés megmutatta nekünk, mert ahol baj volt, székely ezredeket állítottak oda.

És hullottak a székely fiúk, mint aratáskor a gabona. Nőttek és szaporodtak a keresztek, a sir-keresztek, mint aratáskor a gabona-keresztek (a kepék). Szaporodtak a székely hősi halottak keresztsjei.

És ahogy szaporodtak a keresztek, annál kevesebb volt már az aratni való... de annál több lett a székely özvegy... a síró székely anya és testvér... Gyászt öltöttek.

Székely Testvér! Talán kevés székely pusztult el a háboru alatt? Talán kevesled azokat, akik a Kárpátok, Galicia, Szerbia és a Doberdön pusztultak el? Oh, ne allassd magad, mert tulsokan pusztultak el.

Székely Testvér! Nézd egy csillagos este az égboltot. Csaba királyfi száguld végig a „tejuton” a régi székely hősökkel. Azokkal a hősökkel, akik eszméért, hazájukért, fajukért, vallásukért mentek az ös-székely erkölcsökkel a szívükben az ellenség ellen küzdeni s ha kellett meg is halni.

Székely Testvér! Csaba királyfi néz le rád. Biztat téged, de nem arra, hogy székely testvéred szívébe mártasd késedet. Nem azért, hogy testvér-vért ontsál. Nem azért, hogy lábbal tipord az ősök szellemét. Nem azért, hogy „minden pantalonst” leszurjál (mert az is a te szenvedő székely testvéred). Csaba királyfi azért néz le rád is a „tejutról”, hogy légy székely, igazi székely, tu-

A RÉGI KÉZDIVÁSÁRHELY.

Karcolatok a közélet elhunyt munkásairól.
Irta: VAJNA KÁROLY.

10) FÁBIÁN DÁNIEL.

1810—1894.

Olyan kiváló férfiú volt, hogy e helyen is egyik legméltóbb, emlékének felújítására.

A ref. egyházközösség sok jeles papja között is legelső köze kell sorozni. S mint a város polgára is, magasan kiemelkedett. A kulturálatlan lelkes harcosa és a magyar irodalomnak is sokoldalu, széptehetségű munkása volt.

1810-ben született Gyulafehérváron. — Atyja Fábián András ügyvéd, később ref. kollegiumi tanár volt Marosvásárhelyen. Fábián Dániel a híres nagyenyedi Bethlen-kollegiumban végezte tanulmányait 1832 júliusában. Püspöke azonnal kinevezte segéd-papnak és rektortanítónak Kézdivásárhelyre s ebben a minőségben két évig szolgált (1832—1834 júliusig.) 1834-ben még átélte a nagy égést, mely július 29-én a város négy ötöd részét elpusztította. Része volt a nagy csapás okozta leirhatatlan szenvedésnek, a mely a város lakóit sújtotta s mindent megtett hivatásának erősítésére, vigasztalására. A nagy égéssel egyidőben Nagyenyed ref. egyházközösségének bizalma Fábián Dániel felé fordult. Megválasztották az üresedésben volt második papi állásra s így el kellett hagynia rövidesen Kézdivásárhelyt.

Nagyenyeden egy évi szabadságot overve, Bécsbe ment. 1835 végéig az ottani theologiai akadémia hallgatója volt, kibőví-tén ott tudományos képzettségét. Hazamenve

Enyedre, ottani hívei meleg szeretettel vették körül, azonban csak 1842 ápr. 18-ig mondhatták magukénak, amikor Székely-udvarhelyre kellett távoznia, a kollegium theologiai tanári székének elfoglalására.

Kézdivásárhelyi hívei azonban nem tudták feledni az ők kedves „kicsi” papjukat.

S mikor Pap István rendes papjuk egy nyugalmasabb álláshoz jutott 1844. évi október 3-án Szászvárosra történt meghívásával: a kézdivásárhelyi reformátusok bizalma 1844 október 21-én tartott közgyűlésükben a szavazatok összességével egyhangulag választotta meg az egyházközösség „nagy” papjának. Fábián Dániel 1844 december 8-án már be is köszöntött és elfoglalta azt az állását, szerető híveinek nagy lelkesedése között¹⁾

Alig foglalta el állását, hozzáfogott a kaszinó megalapozásához, újra szervezéséhez, amelynek ő második megalapítója lett. 1847 dec. 26-án volt az újraszervező közgyűlés a Nagy Jáfet-féle házban, ünnepélyes keretek között. Egyszáznál többen vettek részt a közgyűlésben a kaszinó tagjai s elnökké természetesen Fábián Dánielt választották meg. Ekkor tartott megnyitóbeszédében visszapillantást vetett a kaszinó öt éves múltjára, hálással emlékezve meg elődjére, Pap István első elnök tevékenységéről s mindazokról, akik az 1842. dec. hó 5-én tartott alakuló közgyűlésben életre hívták a kaszinót városunkban (Ezt a beszédet az 1890-es évek egyikében rendelkezésére bocsátotta volt e sorok írójának.) A kaszinó az ő páratlan lelkesedési tevékenysége alatt ez időtől

1) Ezeknek az ada oknak egy részét Fábián Dánielnek a ref. egyházközösség egyik anyakönyvében levő sajátkezű feljegyzéséből vettem.

kezdve folyton erősödött; 1847-ben 144, — 1848-ban pedig már 179 rendes tagja volt²⁾ köztük a vidéki intelligencia is tekintélyes számmal volt képviselve s a kaszinó helyisége a városi és vidéki közélet központja lett.

Az 1848/49-iki szabadságharc idején is jelentékeny szerep jutott Fábián Dánielnek.

Háromszék lakossága lelkesen csatlakozott az önvédelmi harchoz. 1848 április hó 20-án leadott miniszterelnöki felhívás értelmében az alsócsernátoni ref. templomban tartott nagygyűlésben Cseh Imre indítványára lelkesedéssel kimondták a Háromszéki Nemzetörség felállítását. Az első nemzetör-seget Kézdivásárhelyen alakították meg. Fábián Dániel buzgóssága, hazafias beszédei hatása alatt Kézdivásárhelyen 416, Kántánban 80 polgártárs állott be nemzetörnek, akikkel Fábián Dániel, a ref. pap is együtt tanult a katonai gyakorlatokat³⁾ A nemzetörök valamennyien saját fegyverükkel voltak felszerelve.

S mikor 1848 július hó 1. napján Sepsiszentgyörgyön népképviselői alapon tartott nagygyűlésben a jul. 5-ére Pestre összehívott országgyűlésre követeket kellett választani: Kézdivásárhely város részéről Fábián Dániel a kiváló szónok személyében összpontosult a közbizalom.

Fábián Dániel azonnal fölutazott a pesti országgyűlésre, ahonnan a képviselőháza t vándorlásaiban is kötelességszerűen követte.

Mikor 1849 márc. 21-én Bem tábornok megszállotta Brassót, a kézdivásárhelyiekből alakult zászlóalj jelentékeny segítséget nyújtott

2) Császár Lukács kereskedő, akkori pénztáros által összeállított tagkimutatások szerint, amelyek a kaszinó rendelkezése alatt vannak.

3) Jakab Elek „Szabadságharcunk története” c. műve 298. l.

dom, mit jelent ma székelynek lenni? Székelynek lenni ma azt jelenti: szeretni minden székely magyar testvéredet, visszatérni az ősi székely erkölcsökhöz, valláshoz és az Istenhez. Székelynek lenni, tudod mit jelent ma? Jelent küzdelmet, szenvedést. Megpróbáltatást, kart-karba téve közös munkát, de nem jelenti az egymás gyilkolását. Kacag a világ, mikor hallja, hogy székely a székelyt pusztítja. Minden csepp székely vére szükségünk van. Ne ontsátok meg gondolatlan könnyelműségből.

Székely Legények! Mutassátok meg, hogy székelyek vagytok. Tegyetek félre most minden haragot, gyűlölködést, virtusságot, fogjátok össze a „pantalos” székelyekkel, hisz mindig ők vezettek benneteket a multban is. Vessetek meg mindent, ami a régi székely szokásokat, erkölcsöket ki akarja a lelketekből oltani és helyette a vörös pokol világát akarja megvalósítani. Tudjátok meg, hogy ezzel a székelységet csak gyengíteni és az egyenlenséget széthinteni akarják.

Székely Legények! Ne a gyilkos kés villanjon, hanem a szeretet csókja égjen minden székely legény arcán. A kezdet ha felemeled, az ne legyen gyilkos kézmozdulat, hanem legyen mindig a barátság és összetartás becsületes kézfogása.

Székely Legények! Félre a késsel, haraggal, gyűlölködéssel. Tartsunk össze egy magasztos, szent célért, fajiságunk megvédéseért, mert nemcsak Ti, de mi is székelyek vagyunk!

Tragédiák.

— Poe Allan Edgar emlékének. —

Lenóra meghalt... A költő szívének
Egész álmvilága rombadőlt...
Tört kobzán könnyes gyászra vált az ének
És temető lett, pusztaság a föld.
És nem volt többé más vigasztalása,
Csak a felejtést kínáló ital —
Tivornya gőzén várta szomjuhozva,
Hogy szörnyű kinja egyszer belehal!...

Lenóra meghalt. A teremő lángész
Bénán leejtő vérzett szárnyait
S zuhant alá, úgy, mint a hulló csillag.
Amit az égről egy kéz lehajít.
Zuhant alá buta mámor kódébe,
Hogy eltemesse, mi örökre fáj —
De kinja mégis marcangolta, tépte
S felejtést, békét lelke nem talált...

Lenóra meghalt... És meghalt a költő.
Meghalni látta egy lebujsarok —
Az elsíratott név ajkára dermedt
És bennszakadtak lelken a dalok.
A költő meghalt. Tán el is feledte
Megrázó sorsát régen a világ...
Csak egy más költő meláz még felette
Megkönnyezve a nagy tragédiát.

Bemnek, aki elismerésül egy nyomdát adományozott a kézdivásárhelyieknek. E nyomdát Bem azonnal el is szállította K.-vásárhelyre betűszedővel együtt. Kézdivásárhely polgársága nagy örömmel fogadta a Bem ajándékát s a Kaszinóban Vizy István elnökségével tartott gyűlés határozatával kimondták, hogy a nyomda első termékét, első zsenijét Bemnek szenteljük. Fábián Dánielt, a kaszinó elnökét, a költői lelkületű írórt kérték föl, hogy írjon egy üdvözlő és köszönő verset Bemhez. Fábián megírta a verset s még aznap éjjel kinyomatták néhány száz példányban a Bemtől kapott nyomda betűivel a verset s a nyomást megaranyozva, más nap már el is küldték Bemnek Brassóba. Ezt a verset, amely Kemény Zsigmond és Kovács Lajos által Debrecenben szerkesztett „Esti Lapok”-ban is megjelent, — ideiktatom:

BEMHEZ.

Jöttél s jöttödre oszlott a boru.
Mely hazánk felett borongott.
A hit, mely egy nemzetet lángra gyújt;
Dicső nevedhez fogódzot.

Küzdtek mi is a szabadság szent harcát,
Küzdtek s Te jövel vezérül;
Fegyverünk áldva lőn s fényes élen
Vér párolgott köszöntőül.

És hogy a szabadság szent harcának
Legyen nálunk hirdetője:
E nyomdát ajándékoztad. Legyen
Neked szentelve zsenijéje;

Ohajtásunk egy: élj soká a
Világ szabadság védelmére!
Fogadásunk: mi nyomban követünk
Mindenütt a harcmezőre!

A világosi katasztrófa után Fábián Dánielt is üldözőbe vették, aki Bukarestben

S ő boldog immár! Nem hiában itta
A gyilkos ital mérgén a halált —
Az angyalok felvették szárnyaikra
Bús, árva lelkét s ott fenn rátalált —
Meghalt szerelme várt ott boldogan rá
Szent tisztaságban, ahogy egyszer élt —
És vele együtt lett halhatatlanná,
Ki vele itt lenn már lelket cserélt...

Oh árva költő, szánlak és irigyellek,
Döbrent, lever bár gyászos végzeted:
Hogy szörnyű kinban méreg csöppje mellett
A gyógyító halált idézgeted!
A te Lenórád meghalt! Eltemették.
A neve ott állt a siriraton —
Szent fény sugárzott a sirja felett még —
S én árva sorsod úgy elsíratom.

De rám szakadnak bús, kegyetlen órák
S a vesztes gyásza visszatér hiven —
S keresek én is elvesztett Lenórát
S mint letakart dob, úgy dobban szívem...

Tán meg se halt, de csábszóra hajolva
Bódultan a végzet felé siet...
Oh, hogy siratnám!... Oh, ha meghalt volna
Szent tisztaságban, úgy mint a tied!...

És gyilkol a tudat, hogy meg se halt tán,
De eltemette élve önmagát;
De él, nevet és mámor ég az arcán
S kacagja gunnyal örző csillagát...
S mig fennvirrasztva most is én, a kába,
A lelkemet bús dallá tördelem,
Lenóra ajkán a vak éjszakába
Tüzet sóhajt a bűn, a förtelem!

Oh árva költő! Mégis boldogabb vagy!
A te halottad fel az égbe ment —
S ha veszte holtig lelkened nyomot hagy,
Boldog gyász: akit siratsz, tisztá szent!
Az én Lenórám nincs is eltemetve,
Élők közt bolygó, szánandó halott!
S én siratom, míg békét hoz szívemre.
Valahol egyszer — egy lebujsarok...

Szabó Jenő.

A vasárnapi véres tragédia.

— Gyászos vasárnapot rendezett két kocsis legény. —

Leszurta egy kézdivásárhelyi fiatalembert, súlyosan megsebesítettek egy rendőrt, ki akarták irtani kenyéradó gúzdájuk családját, végül eltorlaszolták magukat és felvették a harcot a rendőrséggel.

Ne keressetek titkokat mellette.
Az egész tragédia mögött ott húzódik meg a sokat hánytorgatott virtus, a faji vonásnak eme szomorú kinövése, melyet aztán fűtött a pálinka és talán közre játszott kissé a bosszuérzet is, na meg az a sokszor hangoztatott megállapítás, mely a pantalló és a daróc közötti különbséget igyekszik kiélezní a demagógia habzó szájával.

E néhány szóban lehet összegezni azokat az okokat, melyek kirobbantották a mult vasárnap este lejátszódott véres tragédiát, melynek áldozatát, a szerény, jómagaviseletű Árok Balázst szerdán temették el nagy részvét mellett — és a két testvért, kiknek kezében meggondolatlanul dolgozott a gyilkos kés, már átvette a földi igazságszolgáltatás, hogy feleljenek bűneikért s a megfékezett indulatok mögöl ráeszméljenek véres cselekedetük komoly valóságára.

Véres vasárnap.

Tudvalevőleg vasárnap délután a cselédség napja. Cselédé ekkor a korzó birodalma s az összefogódzott, tréccselő cselédleányok, kocsis-legények kacagásától, hancurozásától, itt-ott felhangzó durva káromkodástól zajos a járda.

Nehéz itt rendet teremteni.

A magyar imperium alatt is többször bolygatta meg a kérdést a rendőrség, meg akarva változtatni a kisvárosias képet a rend arculatára. A kérdést akkor sem sikerült megoldani és megoldatlan még ma is! Minden erre irányuló kísérletek megtörnek.

Ilyen kísérlet volt vasárnap délután a főtéren szolgálatot teljesítő rendőrnek közbelépése, amikor illedelmesen rászólt a legényekre, hogy ne foglalják el a járdát.

A rendőr közbelépését zugóldva fogadták a legények, az egyik meg is fenyegette a rendőrt, ki aztán minden szó nélkül tovább ment.

Ekkor már tulfűtött volt a legények temperamentuma és nem lehet tudni, hogy ezek között ott volt-e az a kettő, kik néhány óra múlva bekövetkezett véres esemény részesei...

A Vasut-utcai Páncél-féle korcsmában mulattak a legények, kik között benn a korcsmában már történt összekoccanás. Este felé a korcsmából négy legény lépett ki, kik közül az anyáról két testvér, Kovács Domokos és Bán Simon kővári illetőségű legény, volt a leghangosabb.

Mint a járda korlátlan urai, adták ki a parancsot:

— Minden pantallós le a járdáról, mert mindenkit leszurunk!

Villan a kés.

A dráma villámgyorsan játszódik le.

A duhaj legények elől sietve térnek le a járókelők.

Szembe jön azonban egy öttagú, helybeli fiatalemberekből álló társaság, köztük Árok Balázs gazdálkodó Balázs nevű fia, aki fűtőréssze fogadja a nagyhangú kijelentést és üres szónak veszi a legény fenyegetését.

Különben is az Árok-fiu olyan legény volt, ki — ha birokra kerül a sor — nem egykönnyen ijedt meg. Aztán ismerte is a hetvenkedő legényt, mivel a télen a katrosai erdőben volt némi szóváltása.

A Kovács-fiu, — Tuzson Mihály gazdálkodó szolgálatában — fát fuvarozott az erdőből és az erősen megterhelt szekeret a lovak nem tudták megmozdítani s a legény több ízben rácsapdosott az állatokra. A szelid lelkű Árok-fiu odaszólt a legénynek:

— Ne kinózd a lovakat, mert megmondom Tuzson urnak!

A legény sötét pillantást vetett Árokra fiura és megfenyegette:

— Vigyázz, mert ezt nem uszod meg szárazon!

Talán nem is jutott eszébe a fiúnak ez a katrosai jelenet, mert most sem vette komolyan a legények harcias kijelentését. Sőt vissza is szólt békülékeny hangon:

— Hát miért menjek le a járdáról?

Erre a válasz már pillanatnyi gyorsasággal jött. Villant a kés valamelyik legény kezében és egymásután három szurást adott le az Árok-fiura. Az első kettő a karon ejtett hatalmas sebet, a harmadikat pedig a mellbe kapta. Ez a szurás volt a legborzalmasabb, egyben halálos is. A kés a mellcsonton keresztül hatolva, a szív jobb oldali részén sikult le.

(Folytatása a 4-ik oldalon.)

4) Dr. Gyulai-Farkas: Előzetes 1928. évi 6. számában „A régi Kolozsvár” c. cikkben.

HIREK. SZÉKELY UJSÁG

politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Ápr.
18
1931.

— **Vallásos est.** Tegnap a tanácsház nagytermében a Ref. Leányszövetség rendezésében vallásos est volt, melyen oly sokan voltak, hogy már nem fértek be. Az részletes leírását a jövő számunkban hozzuk.

— **Halálozás.** Városunk felett asztalos iparosságának egyik törekvő, képzett tagja dőlt ki az élők sorából. Hosszas szenvedés után, harctéren szerzett betegségében elhunyt Lupán Ferenc. Nagy részvét mellett volt a temetése.

— **A budapesti nemzetközi vásár.** A múlt számban részletesen foglalkoztunk ama nagyszabású nemzetközi mintavásárral, mely máj. 9-én nyílik meg Budapesten. Értékes újítást jelent a vásár utazási kedvezményei terén ezúttal az is, hogy a vásárigazolványt felmutató külföldi közönség a magyar vasutakon ez évben már máj. 4-nek 0 órájától kezdve egészen máj. 25-nek 24 órájáig vehetik igénybe az 50% kedvezményt. Vásári igazolvány városunkban beszerezhető 120 leuért Mihály László főkönyvelőnél (Kv. Takarékp.) és a Kovács-hírlapirodában.

— **Rendkívüli kiadásunk.** A múlt vasárnapi véres tragédiáról nagy érdeklődéssel várták a részleteket. A Székely Ujság a kíváncsiság kielégítésére rendkívüli kiadást adott, melyet csütörtökön néhány óra alatt szétkapkodtak. A rendkívüli kiadás anyagát előfizetőink részére mai számunkban adjuk.

— **Kongregáció-est.** A Leány-kongregáció hirdett vidám estje apr. 26-án, vasárnap lesz 8 órai kezdettel a főimnázium tornatermében. A programot jövő számunkban közöljük.

— **Jönnek a hadifoglyok.** A heves-megyei Ostoros községbe most érkezett haza 17 évi fogság után Zakár László, kit az időközben férjhezment leányai és unokái fogadtak. Ugyancsak 17 év után hazaérkezett szibériai fogságából a fehérmegyei Moor községbe Aschenbrenner László is.

— **Anyák napja.** Egy nap az évben, mikor mindenki gyermekkorára gondol. Egy nap, mikor mindenkinek a szíve szeretettel lesz tele. Egy nap, mikor mindenki érzi édes anyjának szerető csókját arcán. Egy nap, mikor mindenki érzi az igazi szeretetet. Anyák napja a virágzó májusban. Anyák napja a májusi virágborulás, a virágfakadás. Anyák napja egy szent, egy fenséges gondolat. Ünnepelel az anyákat! Ünnepelel az élő szeretetet. Anyák napja

Ne menj még el, édes anyám,
Ne menj még el, várj rám!
Hadd még egyszer hozzábujjak
Gyerekként a párnán!
Hadd még egyszer ráboruljak
Reszkető kezre
Hű kezre, jó kezre
Aki egykor réges régen
Tétozáló gyermekácsom szeretőn vezetett. (Grallertné)

Ezt a szeretetet akarja a Kath. Otthon az ő ünnepével, „Anyák napjával” minden embernek lelkébe bele vinni. Készüljünk már most előre ennek a szép ünnepnek a megülésére. Gondolkozzunk előre, mivel szerethetünk édes anyáknak legnagyobb örömet. Legyünk ott mindnyájan! Ne felejtsük el: májusban lesz az „Anyák napja.”

— **A Vegyes Ipartársulat évi közgyűlése.** Román husvét első napján, d. u. 3 órakor tartotta városunk egyik tekintélyes egyesülete, a Vegyes Ipartársulat évi rendes közgyűlést. Lukács József elnök megnyitja maga volt a mai gazdasági helyzet hűsége korpé, ahol ott áll az iparos letörötten, halálra ítélve. Az érdekes elnök visszapillant az elmúlt évtized munkájára és jólesőleg állapítja meg az ipartársulat fejlődését. Szeretettel üdvözlöi a szép számban megjelenteket és a közgyűlést megnyitja. Zonda István, az ipartársulat tevékeny könyvelő-jegyzője a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvét olvassa fel, melyet Mágóri Bálint és Juhász Gyula hitelesítenek. Kirizs Sándor titkár tartalmas jelentésében a lepergett egy esztendő történetét adja. Fájdalommal állapítja meg, hogy az elmúlt esztendő a csalódások özönét zúdította a nyakunk közé, a visszaadott iparengedélyek mutatják az ipar romlását. Beszámol a választmány munkájáról s a végén betervezi az 1931 évi költségvetést. Az agilis titkár jelentését a közgyűlés minden hozzászólás nélkül veszi tudomásul. Ezután egymásután teszik meg jelentésüket Perce Ferenc, a társulat hűség és pontos kezű pénztárosa, kinek előterjesztéséhez Győrbíró Gábor ellenőr fűzi elismerő jelentését. Nyágu Mihály, a temetkezés pénztárosa szintén ügyes beszámolót ad a pénztár állapotáról, az ő jelentését mindenben egyezőnek írja alá György Károly ellenőr. Vajda József könyvtárnok csinos jelentésében ad érdekes kimutatást. Megtudjuk, hogy a múlt évben 1870 drb. könyvet vettek ki olvasásra. Az indítványok során Szentlelek, Szentkereszt és Torja megkeresését tárgyalták a falusi tagok 120 leu évi tagdíjának leszállításáról, amit Perce Ferenc, dr. Molnár Dénes és Vajna Károly hozzászólása után a választmányhoz utasítottak. Egy benyújtott javaslathoz, mely a villanyárok redukálását és a villanytelep bérbeadását vetette fel, Kiskos Antal ismertetése után Vajna Károly és dr. Molnár Dénes szóltak hozzá és a javaslatot, mint alapszabályellenes, nem tűzték napirendre. Ezután megüresedett tisztségeket töltötték be. Jegyzőnek megválasztották Bartha Istvánt és a választmányba néhány új póttagot. Ezzel a közgyűlés végződött is.

— **A Jézus Szíve Gyermekkar évi közgyűlése.** Folyó hó 19-én, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a román kath. plébánia ebédlőtermében tartja meg a „Jézus Szíve Gyermekkar” rendes évi közgyűlést. Az egész gyűlést a gyermekek vezetik. Az érdeklőt szülőket és a pártoló közönséget ezúton hívom meg. Telfes tisztelteti: Sztrigán Ferenc, az egyesület régense.

— **Kultur-est a Kath. Otthonban.** A múlt szerdán a Kath. Otthonban dr. Győrfi Sándor orvos tartott érdekes előadást az ipari betegségekről, kiterjeszkedve egyes iparágaknál könnyen szerzhető betegségekre, azok körközöiről! Bálint Vince, a Kézdivásárhelyi Kisebítő Takarékpénztár nagytudású aligazgatója a bank és kereskedelmet érintő pénzügyi dolgokról, a mai élet fontosabb problémáiról értekezett népszerű előadásban. Mindkét előadást a kultúrest közönsége mély figyelemmel hallgatta végig és lelkesen tapsolta. A jövő szerdai est előadói: Tóth Balázs bankig. és Török Andor mérnök.

— **Ujból betörték a torjai község házára.** Csütörtökre virradólag újból betörők jártak a torjai község házában. A multkori eset után okulva, ezúttal kevés pénzt -16 leut-hagytak a kasszában. Bosszuságukban az éjszakai jómadarak a nagyterembe piszkoltak. Amint értesülünk, a szentleleki község házába is be akartak törni, de kísérletük fiaskót vallott.

— **Vasvillával agyba-főbe verték az utcán.** Román husvét napján -- mint lapunknak írják -- Torján is véres verekezés történt. Pilbát Mihályt a falu utcáján néhány haragosa megtámadta és botokkal, vasvillákkal úgy agyba-főbe verték, hogy be kellett szállítani a kézdivásárhelyi kórházba.

— **Egy leányért bicskára mentek.** A mult vasárnap Gelencén is dolgozott a bicska. Hat fiatalember a korcsmából kijövet egy leány miatt bicskára mentek az utcán. Egy-két szurás után kijózanodtak és visszamentek a korcsmába, ahol rövidesen kibékültek.

— **A tanonc nevelés című cikkünk folytatása, helyszüke miatt jövő számunkra maradt.**

SPORT.

K. S. E. — Nemere. 4:0 (2:0)

Bíró: Molnár Józsiás.

Folyó hó 13-án tartotta a KSE. szeszonnnyító mérkőzést a gelencei Nemerevel. Tipikus szezon eleji meccs volt, mely arra volt jó, hogy mindkét csapat egy erősebb treninget tartson. A KSE nagyobb túrgesege és fejlettebb technikai tudása eredményezte a szép győzelmet a még összeszokatlan Nemerevel szemben. Ki kell emelnünk a Nemereből Mátyást, aki oroszlanként küzdött és egymaga sok biztos góltól mentette meg csapatjának kapuját, gyors, bátor, erélyes és kitűnő helyezkedési érzékkel rendelkező bekk. Egyedül a szép, hosszú felszabadító rugásait nem láttuk a mai mérkőzésen. Dicséret illeti még Papp Lajost és Popát, továbbá a II. félidőben sok tapsot kapott Bartha kapus több rendbeli vedéséért. A Nemere csatársora nagyon keveset mutatott; meglepett Kovács Gerő gyenge játéka.

A KSE végig nagy lendülettel támadott, de a csatársor minden tervszerűség nélkül dolgozott s csak a gyors szélsők jó játéka miatt, hogy a KSE végig nagy fölényben volt. A csatársor legjobb embere Fülöp volt, aki számtalan labdát küldött kapu elé s hálégalabb egy jó lövő csatar van a belsők közt, könnyen ket számjegyű eredményt érhetett volna el a KSE. Hejján nagyon meglepett a training hiány, a II. félidőben mar belejött a játéka s akkor láttunk tőle több jó akciót. Winternitz beállítására nagy hiba volt, mert megölte minden akciónak. Sára be fog válni, csak több önbizalom, nagyobb bátorság és gyorsaságra tegyen szert. A haltsor végig nagyon jól játszott. Mar rajtuk összeomlott az edentel minden kísérlete úgy, hogy a bekkéknek nem sok dolguk akadt s a kapus meg alig volt 1-2 munkában.

A gólokat Kovács, Fülöp és Héjja (2) rúgták.

Klubközi asztali tenisz-versey.

A mult vasárnap megtartott asztali teniszverseny azért is kiemelkedőbb sport eseménye volt városunknak, mert azon a brassói Ivria és Brasovia legjobb játékosai mérték össze erejüket a KSE. játékosaival.

A verseny legizgalmasabb, egyben legszebb mérkőzése volt a férfi egyes döntő Weiszfeiler (Ivria) és Winternitz (KSE) között. 1-1 nyert szett után a döntő szettben fej-fej mellett haladtak. 19-nél Weiszfeiler 2 szerencsés levágott lapdával nyeri a meccset. Általában az Ivria és jól teljesített KSE fölényét mutatta a versenyen.

Az eredmény egyébként a következő:

Női egyes nyertese: I. Péter Magda (Brasovia) 2. Lázár Mária (Ivria) 3. Sipos Eteleka (KSE)

Női páros: 1. Foris Béláné—Péter Magda (Brasovia) 2. Sipos Eteleka—Farkas Mária (KSE)

Vegyes páros: 1. Lázár Mária—Weiszfeiler Ferenc (Ivria) 2. Farkas Mária—Winternitz Ödön (KSE)

Férfi páros: 1. Weiszfeiler—Erdélyi Gusztáv (Ivria) 2. Takó Ernő—Papp Ernő (Brasovia) A csapatversenyben az első díjat az Ivria, a másodikat a Brasovia nyeri.

A vendégcsapatot, illetve a nyerteseket Benkő Ernő elnök köszöntötte meleg szavakkal.

NYILTTÉR*)

Mindazok, kik felejtethetetlen férjem, illetve drága jó apánk temetésén megjelentek, a halála alkalmával részvételükkel felkerestek, vagy a betegség alatt áldozatkészségükkel a nyomorúságot enyhítették, ezúton fogadják köszönetünket. A jó Isten áldása legyen mindnyájukon.

Kézdivásárhely, 1931 ápr. 15.

Özv. Lupán Ferencné és gyermekei

*) Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

A mozi műsora.

Április 18—19-én, szombat és vasárnap a korán elhunyt nagy karakterszínész, Lon Chaney utolsó hangos filmje: „A vihar expressz” kerül bemutatásra.

A film tartalom és kiállítás tekintetében páratlan a maga nemében, szinte nem is tudjuk, mit csodáljunk jobban: Lon Chaney páratlan művészetét, vagy azt az abszolút tökéletes hangillusztrációt, amely új és ötletes eszközeivel új és megrázó hatásokat vált ki a nézőből. A film másik két főszerepét két ismert sztár: Phillis Haver és James Murray játssza, Lon Chaney zseniálisához méltó művészettel.

Április 23-án, csütörtökön (Szent-György napján) a burieszk vígjátékok két nagyszerű hoset, Patt és Patathon-t lesz alkalmunk első hangostilmjük „A mester lövészek” alkalmából üdvözölni. A két népszerű komikusnak a hangos film kapóra jött, mert utólrhetetlen mokáik, aranyos derűjük, a pompas zenei aláfestessel olyan sokat nyert, hogy a közönségnek azt a betegét is, amelyik csak a komolyabb hangos filmeket szerette, ezzel a briliáns hangos vígjátékukkal meghódították a maguk számára.

as—nő.

A város hivatalos hirdetései.

Primăria Comuna Urbane Târgul-Săcuiesc.
No. 232/1931. serv. san.

Publicațiune.

Se aduce la cunostință publică, că potrivit dispozițiunilor legii sanitare în vigoare, vaccinările de primavară în anul curent se vor executa în zilele de 21 și 22 Aprilie 1931 — la serviciul sanitar al orașului.

La aceasta vaccinare se vor prezenta toți copiii, cari s-au născut în timpul dela 1 Iunie 1931 până la 31 Decembrie 1931 și atare de această toți cei cari au fost amanați sau sustrași dela vacinare în anul precedent.

Hirdetmény.

Köztudomásra hozatik, hogy a törvényben előirt ez evi tavaszi humió oltások f. évi április hó 21. (kedd) és 22. (szerda) napjain d. e. 8-tól 12-ig, s délután 2-től 5 óráig végeztetnek.

Ez időben elő kell állítani az oltásra a városi orvosi hivatalban mindazon kis gyermekeket, kik 1930. évi július hó 1-től 1930 december hó 31-ig születtek.

Továbbá be lesznek oltva még mindazok, akik a mult évben valami okból nem lettek beoltva.

Tg.-Săcuiesc, la 15 Aprilie 1931.

Primar:

Medic al orașului — Városi orvos:

V. Finichiu mp.

Dr. Nagy mp.

— Drogéria mellett —
üzlet, raktár és lakás
kiadó.
Értekezni lehet
E Csiszár féle
üzletben.

(*) Új orvosi és fogorvosi rendelő Dr. Benedek József, a budapesti és jásii egyetem doktora városunkban márc. hó 15-én Török János főtéri házában emeletén rendelőjét megnyitotta. Rendel: d. e. 9—12-ig, fog és szájbetegeknek d. u. 3—7-ig.

Gabona törvény magyar fordítása kapható özv Kovácsné újságarudájában.

A szerencsétlen legény néhány lépésnyire a járdán eszméletlenül terült el. Azonnal beszállították a kórházba, ahol injekciót adtak neki, azonban nem lehetett rajta segíteni. A szelíd ifju arcra ráborult a halál.

A legények tovább folytatják a garázdálkodást.

A legények az eset után megvadultan rohannak el. A gyilkos a kezében még ott a vértől pirosító kés. Így rohan át a főtéren. A két testvér a Kanta-utca felé tartanak és az idősebb fiu, Kovács Domokos szolgálatadójánál, Tuzson Mihály csizmadiánál az udvarra vetik be magukat és vasvillával felfegyverkezve, tovább folytatják a garázdálkodást.

Kiállnak a kapuba és a járdáról mindenkit lehajtanak.

— Akinek az élete kedves, az ne járjon ezen az oldalon! — kiáltják a járó-kelők felé.

Szöcs Mihály főgimnáziumi tanár gyanútlanul megy arra felé. Őt is leparancsolják — Uraságod menjen le a járdáról!

A tanár kitér előlük és átsap a másik oldalra.

Az utca népe is kezd csoportosulni, azonban senki sem merészel közelükbe menni. Simon rendőr csendre inti őket, azonban őt is megfenyegetik:

— Menjen innen Simon bácsi, ha az élete kedves!

Közben Tuzson Mihály és családja hazakerkezik a moziból. A gazda azonban nem tudja, hogy a gyilkosságban az ő legénye résztvevő volt.

A legények megtámadják a családot is.

Az események filmszerű gyorsasággal peregnek le. Olyan fordulat áll be, ami most már az egész Kantát lázas izgalomba hozza.

A zajra kimegy a verandára Tuzson Mihályné és rászól a legényre:

— Ne csinálj ilyen dolgot Domokos, hanem gyere és vacsorázzál!

A legény durván utasítja el a jótanácsot.

— Ha jót akar a tekintetes asszony, menjen be!

Erre a gazda is kimegy és leintí a duhajkodó legényt:

— Ne csinálj ilyen circuszt, Domokos!

A legény a gazdájának is durván válaszol, mire Tuzson Mihály így inti le:

— Ha így beszélsz velem, holnap reggeltől kezdve nem vagy a legényem!

Ezek a szavak egészen megvadítják a legényt.

— Most már kiirtjuk a Tuzson-familiát, utána pedig az egész Kantát! — kiáltja és a szobába bemenekülő gazdája után iramodik.

Az asszony rémülten menekül a hálószobába és a gyermekeket ölebe kapva, az utca felőli ablakhoz rohan és ott a gyermekeket kiadva, ugrik ki az ablakon és menekül a dühöngők elől.

A legények ezalatt bezúzzák az udvar felőli ablakokat, betörnek a konyhába és keresik a gazdát, kinek a „belét akarják kivenni.” Tuzson Mihály a kamrába ugrik be és oda bezárkozva, annak ablakán menekül.

Mehedintj Georg rendőr be akar az udvarra menni, hogy megfékezze a garázdálkodókat, azonban újból villan a kés és sulyos arc és nyakszurást kapva, véres fejjel huzódik vissza. Sulyos sebesülésével a kórházban ápolják.

A minorita lelkész bemegy a dühöngők közé.

Az újabb véres esemény és annak hírére, hogy a legények a családot akarják kiirtani, mindegyre szaporodik a tömeg, azonban nem vállalkozik senki, aki be merészkedne lépni az ostromlott ház udvarába.

Ekkor egy minorita-lelkész, Angeli Sebő, hallva a dolgokat és azt, hogy veszályban Tuzson Mihály, futva közeledik oda és vakmerőséggel beszalad az udvarba, hogy esetleg szép szóval fékezze meg a legényeket. Az udvar közepén az egyikkel találkozik is, akinek vasvilla van a kezében.

Barátságosan köszönti:

— Jó estét, barátom!

— Aggyon Isten! — hangzik a válasz.

A lelkész most a villára tereli a beszédét:

— Mondja barátom, minek az a villa? Hisz nincs arra szükség! Adj a csak ide!

— Kell!

És hátamögé helyezi a villát. A lelkész utánanyul és minden, ellenkezés nélkül csavarja ki a legény kezéből.

A beszélgetést hallotta a konyhában tartózkodó legény, leszalad a verandáról. A kést magasra emelve, szalad a lelkész felé:

— Megölöm! — kiáltja.

A társa fogja át és ezalatt menekül a lelkész. Eldobja a villát, mert nem akarja, hogy esetleg újból vér folyjon. A lelkész a sötétben nem ismerte meg, hogy melyiknek a kezéből vette ki a gyilkolásra alkalmas szerszámot.

Sortűz az éjszakában.

A lelkész után becsapódott kaput mos a legények eltorlaszolja és amögé felállva, támadásra készen várják a rendőrséget.

E percben futólépésben érkeznek Tutoiu rendőrbiztos vezetésével Suciu őrmester és a rendőrlégények.

A rendőrség felszólítja a kocsisokat a megadásra. Virtuosos válasz rá a felelet:

— Kőváriak vagyunk! Nem adjuk meg magunkot!

Erre elhangzik a vezényszó és megfélemlítésül két sortűz dördül el a levegőbe. Káromkodás hangzik viszonzásul a kapun keresztül. Ekkor a rendőrök a kapura adnak két sortűzet. Semmi eredmény.

— Be kell törni a kaput — hangzik a parancs.

Nekifeszülnek a vállak, dolgoznak a lábak és egyszerre csak kifordul a kapu a sarkából, éppen akkora nyílás támad, hogy egy ember befér azon. Ez az ember Bokor Lajos cipész, ki kezében nagy husánggal, macska ügyességgel surran be és a kapu sarkainál meghúzódó és éppen a késsel ugrásra kész Kovács Domokosra olyat üt, hogy a kés kirepül annak kezéből. A behorant rendőrök teszik ártalmatlanná, a kisebbik, Bán Simon látva, hogy hasztalan minden ellenállás, kijózanodva kiáltja a rendőrök felé:

— Megadom magamot!

A közönség a már ártalmatlanná tett legényeket még akarta incselni, az ütlegetől a rendőrség védelmezte meg őket...

A rendőrségen.

A rendőrség még az est folyamán megkezdte a nyomozást. Vranceán, a rendőrség vezetője, valamint Tutoiu rendőrbiztos fáradságot nem ismerő munkával szedik össze az adatokat. Még akkor este megtalálják a bajonettet, melyet Kovács Domokos a katonaságtól hozott magával.

Ezzel ölték meg Árok Balázst.

Ugyancsak megtaláltak egy törött élü zsebkést, mely szintén embervértől volt nedves.

A nyomozás folyamán Kovács Domokos vállalta magára Árok Balázs meggyilkolását, viszont a tanuk azt állítják, hogy a kisebbik testvér, Bán Simon, kít az idén soroztak be, volt Árok Balázs gyilkosa. Mindenesetre rejtély, hogy miért vállalta a nagyobbik a gyilkosságot.

A véres vasárnap szomorú szereplői kővári születésűek. Hogy mi adta a kezükbe a gyilkos kést, megállapítani nem lehet. Maguk a gyilkosok sem tudták a kihallgatásnál okát adni. Hogy Tuzsonékat miért akarták megölni, Kovács Domokos azt vallotta, hogy a gazdája felmondott neki és ez ingerelte fel annyira, hogy törni-zuzni kezdett.

A gyilkosok ifjusága.

Érdeklődtünk a gyilkosok személyi adatai felől. Mindkettő, kik édes anyáról testvérek, már régen elvesztették szüleiket és mostoha sorsban hanyódtak fel.

Egy kővári uriemberrel beszélgettünk és ő mondotta el, hogy a kisebbik fiu, Bán Simon részeg állapotban az örült benyomását kelti.

— Emlékszem — úgy mond — hogy a fiu nem lehetett több 15—16 évesnél, mikor cséplőgép mellé fogadták fel. Nem íhatott meg két pohár pálinkát, ami annyira megvadította, hogy le kellett kötni mert mindenkit le akart gyilkolni.

A nagyobbik fiuról, Kovács Domokosról a gazdája úgy nyilatkozott nekünk, hogy nem volt eddig ellene semmi kifogásolható. — Lobbanékony haragu volt ugyan, azonban meg volt a dolgával elégedve.

A fiu katonának is tőlük ment el és valahányszor szabadságra hazajött, mindig hozzuk szállott meg és visszamenet feltarisznyálták, mint a saját fiukat. A katonaságtól megszabadulva, újból visszafogadták. És nem is volt vele semmi baj.

A szerencsétlen végű Árok Balázst hétfőn boncolta fel Nagy Zoltán hatósági orvos, temetése pedig szerdán délután volt nagy részvét mellett.

Akit nem lehet feltámasztani...

Mintha az idő is meg akarta volna könnyezni, permetező esőben temették Árok Balázst, a vasárnapi véres esemény áldozatát. A kórház halottas kamrájában ravatalozták fel és innen kísérték ki utolsó útjára a róm. kath. temetőbe. Sirbadólt fiatal élet, letört remények, a virtuoskodó, szilaj emberi izom bicskás kirobbanásának „megállj”-t kiáltó áldozata...

Beszéltünk a temetés után az áldozat apjával és megkérdeztük, hogy a fiu mivel távozott a gyilkosság délutánján hazulról.

— Jó kedvű volt — mondja idős Árok Balázs — és kilépéskor még mosolyogva szólt vissza, hogy három napig haza sem tér, mert megy öntözni...

És nem is tért többé vissza... Délután még sokáig ott sétálgatott a Vasut-utcában.

Más verzió szerint, aznap délután barátjai társaságában egy magánháznál volt. Egyszerre csak a fiu minden ok nélkül sirni kezdett és az asztalra borult.

Barátjai csodálkozva kérdezték:

— Miért sírsz, Balázs?

— Nem tudom! — volt a furcsa válasz.

Ime az előérzet. Vannak emberek, akik hisznek ebben.

Örsről-örsre...

Csütörtökön reggel kísérték el a gyilkosokat. Átadták őket a szentkatolnai csendőrsnek, onnan a városon keresztül Alsó-csernátonba kísérték. Egyiknek a kezében a vasvilla, a másiknál pedig a többi bűnjel: bajonett és a törött pengéjű bicska. A két testvér összeláncolva így adják át örsről-örsre, míg meg nem nyílik előttük a börtön kapuja, a sepsiszentgyörgyi ügyészség fogházában.

A m. t. közönség szives tudomására hozom, hogy Csernáton ut 22 sz alatt

szobafestő és mázoló

műhelyemet megnyitottam.

Rendelkezésre állok ugy a vidék, mint a város igen tisztelt közönségének új, modern mintákkal és olcsó árakkal

B pártfogást kér:

Kupán Dániel.

A művelt család.

Asszony: Mondd, drágám, pedagógia, vagy pedantéria, az nem mindegy?

Férj: Persze, hogy nem. Pedagógia, az lábapolást jelent, pedantéria pedig népnevelést

Tóth Antal

dentistnél

fogtömések, fogpótlások, fájdalom-nélküli foghúzások a legjutányosabb árban.